

Džoan Vulf

SUNCE MOGA NEBA

Preveo Srđan Krstić

 izdavaštvo
vulkan

Beograd, 2013.

*Mojoj dragoj prijateljici, Idit Lejton Felber.
Nedostaješ mi.*

O jeziku

Jezici kojima govore likovi u ovoj knjizi bili bi persijski i aramejski. Ono što ćete vi čitati je uobličen savremeni srpski prevod piščevog slobodnog prevoda sa ovih jezika na engleski.

1.

485. pre n. e.

Jestira je po običaju rano ustala. Imala je na sebi smeđi ogrtač i tuniku, namestila je veo preko duge crne kose i otišla u dvorište iza kuće svog ujaka da započne s pravljenjem hleba za taj dan – i to više hleba nego što je bilo potrebno njoj i ujaku, zato što ga je svakog dana poklanjala starim ženama iz komšiluka. Kad je Mardohej ušao u dvorište, ona je već umesila testo i ostavila vekne da narastu.

„Jesi li umoran, ujko?“, zadirivala ga je Jestira, pošto je videla kako zeva. „Zadržao si se na velikoj kraljevoj gozbi do kasno u noć.“

Mardohej se tužno nasmešio. „Ostao sam daleko duže nego što sam želeo, pile moje. Ali nisam imao izbora. Bili su pozvani svi dvorjani i glavni rizničar bi sigurno zapamtio da se ja nisam pojavio na proslavi kraljevog rođendana.“

Seo je na klupu za malim stolom u dvorištu i Jestira je počela da iznosi doručak pred njega. U tanjirima su bile urme, smokve i kriške jučerašnjeg hleba koje je prethodno zapekla u peći na otvorenom. Donela je i dva pehara s vodom iz kuće, Mardohej je izgovorio molitvu, a onda su doručkovali u tišini.

Jestira je sačekala da njen ujak završi s jelom pre nego što je ponovo progovorila. Ona i njene prijateljice bile su veoma radoznale i želele su da saznaju sve o novom kralju, Ahasver, koji je nedavno pristigao u Suzu, glavni grad persijskog carstva. Bilo je to veliko iznenađenje, pre dve godine, kada je stari kralj Darije izabrao njega

umesto Kserksa, drugog sina. Time je Ahasver postao zagonetna figura. Međutim, pravi razlog ovog interesovanja bile su glasine koje su devojke čule na pijaci – da je kralj najlepší čovek koji je ikada postojao.

Nažalost, mlade Jevrejke koje su bile u Jestirinom okruženju nisu imale prilike da se svojim očima uvere u ove priče, ali su se nadale da će Jestirin ujak da ga vidi na gozbi.

„Jesi li uspeo da vidiš kralja, ujko?“

Mardohej je odgurnuo tanjir od sebe. „Ne, Jestira, nisam ga video. Mi sluge smo bili okupljeni u Apanadi, dok je kraljevska svita večerala u udobnosti i sjaju dvora. Mada ti moram reći da smo bili izvrsno ugošćeni. Bilo je mnogo mesa i živine: konjetina, govedina, meso od magarca i jelena, služeni su nojevi i guske, čitava sela su bila desetkovana da bi se pripremila tolika hrana. Vino koje su nam poslužili bilo je iz Damaska i svi koji su ga pili uveravali su me da je odlično.

„Jesi li bar uzeo čašu vode?“, pitala je Jestira.

Mardohej joj je uputio strog pogled i ništa nije odgovorio.

Jestira nije bila iznenađena. Jevreji, kojima su i oni pripadali, u potpunosti su se pridržavali Mojsijevih zakona ishrane. Čak bi i čaša iz persijske kuhinje bila nečista za Mardoheja.

Jestira je razmišljala o tome koliko li je njen ujak sinoć bio žedan i uzdahnu. Njegov pogled je postao još stroži. „Zakon je zakon, Jestira. Osim ako nisi lasica kao Ezra i njegovi prijatelji. Oni su jeli i pili, ne razmišljajući o tome šta znači biti Jevrejin.“ Usne su mu poprimile oblik gađenja. „Do kraja večeri su bili pijani kao i Persijanci.“

Ovo je bila tema o kojoj je Mardohej mogao da propoveda unedogled. Jevreji iz Suze podelili su se u dve grupe. Manja, kojoj je pripadao Mardohej, strogo se pridržavala Mojsijevih zakona. Druga grupa, sastavljena većinom od bogatih jevrejskih trgovaca u gradu, preuzela je mnoge običaje i način života Persijanaca.

Jestira je nestrpljivo klimnula glavom.

Mardohej je nastavio: „To je sramota. Da naslednici Avrama i Mojsija okrenu leđa Tori i da svim silama nastoje da postanu isti kao i Persijanci koji se predaju zadovoljstvima bez razmišljanja. Navuhodonosor nas je proterao iz naše domovine i osudio nas na godine ropstva u Vavilonu. Sada ovi Jevreji, izdajnici, oponašaju ljude koji su nas porobili. Bah! To je odvratno.“

Jestira je pokušala da ga oraspoloži. „Ti si me naučio šta piše u svetim knjigama, tako da znam da su se ovakve stvari dešavale i ranije i da smo ih mi uvek preživeli. Mi smo božji, izabrani narod, ujače. Bez obzira koliko njih će se odreći Zakona i Ugovora, mi ćemo na kraju pobediti.“

On je zadovoljno promrmljao, izgledajući tek nešto malo više raspoložen. Jestira je pokušala da razgovor vrati na izvornu temu, koja je nju interesovala. „Čak iako nisi uspeo sinoć da vidiš kralja, uverena sam da ćeš ga uskoro videti. Uostalom, radiš tamo u palati, a on će sada boraviti u Suzi, zar ne?“

„Da, izgleda da je odlučio da uzme vlast u svoje ruke ovde u prestonici. On je veliki kralj već gotovo dve godine, ali prvo je morao da uguši onu pobunu u Egiptu, a potom je odlučio da ode u svoju letnju palatu u Ekbatanu, da bi izbegao letnju vrućinu. Koliko sam shvatio, sada će boraviti u Suzi.“

Jestira je posegla preko stola, da uzme ujakov prazan tanjir, i stavila ga preko svog. „Rahilja je juče verovatno bila sa bratom u povorci koja je prolazila kroz grad. Ahasver je vozio svoje zlatne kočije i ona je možda bila u prilici da ga dobro osmotri. Znam da Sari i Reveki nije bilo dopušteno da idu. Nije ni meni.“ Ovu poslednju izjavu njen ujak je propratio izrazom blagog prekora.

Mardohej ju je sada gledao pomalo zabavljen njenim reakcijama. „Pitam se zašto bi grupa lepih i dobrih jevrejskih devojaka bila toliko zainteresovana za velikog kralja Persije?“

Jestira se nasmešila. „Zato što bi trebalo da bude tako veličanstveno zgodan. Želimo da znamo da li je to istina ili ne.“

Mardohejevo usko, pametno lice odmah se smračilo. „Nadam se da imate dovoljno zdrave pameti da na vas ne može da utiče lep

lik, Jestira.“ Glas mu je bio jednako surov kao i izraz lica. „To se dogodilo i tvojoj majci, i vidi šta joj je to donelo.“

„To je samo igra kojom se zabavljamo, ujače Mardoheju. Mi nismo zaista zainteresovane za kralja.“ Glas joj je postajao mekši. „Ja nikada ne bih otišla od tebe, dragi ujko. Uvek si bio tako dobar prema meni. I ja te volim.“

Mardohej je pogledao u stranu, postiden i dirnut njenim rečima. Sačekala je da nastavi njihov razgovor, pa je on na kraju rekao: „Ja možda nisam video kralja, pile moje, ali ipak imam da saopštim neke važne vesti o gozbi.“

Jestira se još više zainteresovala. „Zaista?“

„Da, zaista. To je prilično neverovatna stvar. Niko od nas u Apanadi to nije video, ali smo čuli o tome pri odlasku. Uskoro će i cela Suza to znati, ali je ovo prilika da budeš prva među tvojim drugaricama koja će saznati novost.“

Jestirine oči su se raširile i ona se nagnula ka ujaku. „Šta se to dogodilo?“, izgovorila je u jednom dahu.

„Kralj je pozvao svoju ženu Vašti da se pokaže pred gostima tokom gozbe.“

Jestira je otvorila usta u čudu. Persijske žene su bile izdvojene i čuvane, nije im bilo dozvoljeno da vide druge muškarce osim svojih muževa ili njihovih najbližih rođaka. Takav poziv je bio nezamisliv u persijskom društvu.

„Pred svim tim ljudima?“, upitala je.

„Da.“ Mardohej je podigao svoje posedele obrve. „I još joj je skinuo i veo, jer je, kako kaže, želeo da svi vide kako je lepa.“

Jestira je prasnula u smeh. „Nijedna Persijanka ne bi to nikada uradila.“

„Upravo tako. Ona je odbila da izvrši njegovu naredbu i to je očigledno naljutilo kralja. Siguran sam da je bio pijan. Svi Persijanci su pili danima pre gozbe.“

„Šta se dalje dogodilo?“

„Kralj je izdao zvaničan proglas, upravo tu u službenoj dvorani u kojoj se održavala gozba. Bio je ljut, ali nije planuo, već je to bila

ledena ljutina. Izdao je ovaj proglas, savršeno čistog i nepomućenog uma, tvrdeći da je Vaštino odbijanje njegovog zahteva, kao muža, kršenje njenog bračnog zaveta i opasan primer za sve Persijanke. Stoga, ona više neće biti njegova žena.“

„Ali upravo ju je on postavio u nemoguć položaj! Bilo bi pogrešno da se pokazala pred drugim muškarcima, a pogrešno je i da se ogлуši o njegove naredbe. Kako je mogla da izabere i pravilno odluči?“

„To je bio đavolski dobar potez“, rekao je Mardohej sa dozom divljenja u svom glasu. „Svi su znali da nikada nije želeo da se oženi Vašti. A sad je uspeo da je se otarasi.“

„Mislim da je to bilo veoma ružno od njega“, rekla je Jestira, pogledavši u svog ujaka. „Jadna Vašti. Ko zna kako se sada oseća?“

Mardohej je slegnuo ramenima. „Mislim da je Ahasver čvrsto odlučio da upravlja ovom zemljom, a pošto je Darije mrtav, on želi novi početak, neopterećen ženom sa kojom je bio zbog političkih veza.“

„Mora da je grozno biti Persijanka. Ne možeš da odeš ni na pijacu, ni da posetiš svoje prijateljice, a moraš da pokrivaš lice i da se kriješ u haremu, osuđena da nikada ne vidiš ostale muškarce iz svog okruženja.“ Stresla se. „Hvala bogu, ujače Mardoheju, da si me ti podigao kao Jevrejku.“

„Ti si oduvek bila Jevrejka, Jestira“, Mardohej ju je uveravao. „Tvoj otac možda i jeste bio Persijanac, ali Jevrej in je svako onaj kojem je majka Jevrejka. U našem narodu se krvno srodstvo po ocu ne računa.“

Mardohej je ustao sa klupe na kojoj je sedeo. „Sad moram da idem da se operem i da pođem u palatu.“ Uputio je Jestiri slab, sumoran osmeh. „Palata će brujati od spekulacija i ogovaranja. Svi će hteti da znaju šta će se sledeće dogoditi.“

Jestira je gledala kako njen ujak odlazi, ali umesto da raskloni tanjire od doručka, naslonila se laktovima na sto i zaneseno zagnjurila glavu u šake. Jutarnje sunce je bilo toplo, još uvek ne i vrelo, pa joj je prijalo da upija njegove zrake glavom i ramenima.

Jadna Vašti. U mislima se vratila na ono što je rekla ujaku u vezi s tim što joj je drago da je vaspitana kao Jevrejka.

Možda bi joj život bio drugačiji da se nije sve tako odvijalo. Njena majka je bila tek nešto starija od Jestire kad je pobjegla od kuće sa poručnikom persijske konjice. Nakon što je Jestirin otac poginuo u bici, majčin rođeni brat Mardohej je i nju i majku odveo svojoj kući u Suzu; Jestira je tad imala dve godine. Njena majka je umrla kada je Jestira imala samo šest godina. Pošto se Mardohej nakon smrti svoje žene nije ponovo ženio, dugi niz godina su samo njih dvoje živeli u čistoj i urednoj kući od blata, sagrađenoj u jevrejskoj četvrti Suze.

Jestira ništa nije znala o svom ocu, osim toga da ga je njena majka volela toliko da je ostavila i sopstvenu porodicu i jevrejsku zajednicu, samo da bi pošla za njim. Kad je bila mala, jednom prilikom je pitala Mardoheja za oca, a on joj je samo uputio strogi pogled kojem bi se ona uvek pokorila i naredio joj da više nikada ne pominje svog oca pred njim. Tako ga ona više nikada nije ni pomenula.

Međutim, često je razmišljala o ocu, Persijancu koji je ukrao srce njenoj majci, a potom tragično nastradao veoma mlad. Mora da je majka bila veoma hrabra žena. Jestira je znala da sama nikada ne bi mogla da uradi takvu ludost. Lepo se osećala u poznatom okruženju: u malom, uskom društvu svojih prijateljica; njenog voljenog ujaka Mardoheja. Imala je petnaest godina i znala je da će se udati jednoga dana. Dopadao joj se brat njene prijateljice, Avram, i verovala je da se i ona njemu sviđa. Ali Jestira nije žurila da napusti svoj dom. Nimalo nije žurila.

Tog popodneva, Jestira se pridružila ostalim ženama iz ulice koje su krenule u redovni, nedeljni obilazak obližnje pijace. Svi Jevreji iz njenog okruženja išli su upravo na ovu pijacu, jer je to bilo jedino mesto u Suzi na kojem je moglo da se kupi meso od ritualno ubijenih životinja, koje je pripremao mesar Jevrejin obučen za to.

Jestira je na sebi imala lepšu odeću od one koju je nosila po kući; tog dana je obukla dugu belu tuniku, opasanu uskim kaišem i preko nje kraći zeleni ogrtač otvoren na grudima. Njena duga crna kosa bila je upletena i skupljena na temenu, pokrivena tankim velom sa jednostavnim zlatnim ukrasom. Na nogama je imala meke kožne sandale. Bio je to način odevanja prilagođen toploj klimi Persije i mnogi stanovnici Suze, muškarci jednako kao i žene, nosili su sličnu odeću.

Jestira je koračala poznatim, uskim ulicama svog komšiluka, časkajući sa komšinicom Naomi. Ona je uvek pazila na Jestiru, pozivajući je da se druži i provodi vreme s njenom decom, tako da Jestira ne bi bila usamljena. Posle uobičajenih ljubaznih pozdrava, Jestira joj je prepričala ono što je čula od Mardoheja o događajima na kraljevoj gozbi. Neke od žena su čule ovu njenu priču, pa su, već do časa kada su došle na pijacu, svi već znali za novosti.

Jevrejke su se držale skupa dok su išle od tezge do tezge. Pijaca je bila bučna i šarena: uzvici prodavaca, brbljanje na aramejskom, koji se govorio narečjima sa svih krajeva carstva, tezge koje su bleštale bojama seoskih proizvoda, živa jagnjad i junad za klanje. Jestira i Naomi su gledale i birale veoma lep nar izložen na jednoj od tezgi kad su začule da neko zove Jestiru po imenu. Obe žene su okrenule glavu.

„Rahilja!“, uzviknula je Jestira iznenađeno. „Šta ćeš ti ovde?“ Rahilja je bila Jestirina najbolja prijateljica, mala tamnopusna devojka sa očima košute, uokvirenim dugim trepavicama. Pošto je njen otac bio bogati trgovac, sluge su obično obavljale kupovinu za potrebe domaćinstva.

Mladi muškarac je istupio i stao pored Rahilje. „Čula je ogovaranja i sad ne može da iščeka a da ti ne saopšti, eto zašto je tu.“

„Avrame.“ Jestira se nasmešila visokom, lepo građenom bratu svoje prijateljice. „Da li te je ona naterala da je dovedeš?“

„Jeste“, odgovorio je on.

„Prvo smo otišli do tvoje kuće, a pošto ti nisi bila tamo, ja sam se prisetila da danas obično ideš na pijacu“, objasnila je Rahilja.

Naomi je zapovedila: „Sklonite se od tezge, devojke. Ometamo ljude koji bi nešto da kupe.“ Pomerila je mlade ljude sa puta ostalih kupaca i okrenula se ka Rahilji. „A sad nam reci, kakav je to trač koji je toliko važan da si morala da potražiš Jestiru na pijaci da bi joj ga saopštila?“

„Kralj se otarasio Vašti!“ rekla je Rahilja, posmatrajući oko sebe kakav će utisak da ostavi ovo njeno dramatično saopštenje na ostale okupljene.

Naomi se na licu pojavio lagani, zadovoljni smešak. „A to. To već znamo, jer nam je Jestira rekla.“

Rahiljino lice se namračilo i ona se okrenula ka Jestiri, dok je iz njenih smeđih očiju izbijala nema optužba. „Ujak ti je rekao! Zašto nisi odmah došla do mene i ispričala mi?“

„Htela sam da dođem do tvoje kuće pošto završim kupovinu na pijaci“, izvinila se Jestira.

„Nije li to užasno?“, uzvikhula je Rahilja. „Ostavio je Vašti zato što se nije pokorila njegovoj komandi i nije se pokazala ostalim muškarcima. Ko bi to mogao da očekuje od nje?“

„Ujka Mardohej misli da je kralj hteo da se otarasi Vašti iz političkih razloga.“

Avram je klimnuo glavom u znak odobravanja. „Politika je u pitanju, to je sigurno. Dvor je podeljen na one koji žele da idu u rat protiv Grčke i one koji se tome opiru. Vaština porodica očigledno pripada pogrešnoj strani.“

Jestira se stresla pri pomisli kako li je to teško kada čitavim tvom životom upravljaju čudi politike. „Drago mi je da nisam Perzijanka“, rekla je.

„I meni“, složila se s njom Rahilja.

Naomi je pogledala prvo u jednu, pa u drugu devojku. „Jevrejka može da bude razvedena i protiv svoje volje, devojke. To morate znati.“

„Da, ali to može da se desi jedino kada je žena učinila preljubu“, spremno je odgovorila Rahilja.

„Vidiš, to nije istina“, rekla je Naomi. „Svaki muž Jevrejin može jednostavno da se razvede od svoje žene tako što će joj dati zakonski

papir o razvodu. U tom slučaju, brak je odmah razvrgnut, iako se supruga s tim ne slaže.“

Rahilja se namrštila. „Ali zar on ne mora da joj objasni razlog za to?“

Naomi ju je potapšala po ruci. „Veruj mi, Rahilja, ako muškarac reši da se otarasi žene, lako će pronaći razlog za to.“

Rahilja je bila užasnuta. „Ali... ako je žena prinuđena da napusti svog muža, kuda će onda otići?“

„Otići će kod svojih roditelja. Na koje drugo mesto bi mogla da ode?“

Jesenje sunce je bilo prilično toplo, ali je Jestira iznenada osetila hladnoću. Ukoliko dosadi svom budućem mužu, da li će on moći da se razvede od nje samo zato što je polu-Persijanka. Privukla je ogrtač i stegla ga uz telo. U trenutku joj se učinilo da prisnost i sigurnost koju je osećala u toj maloj zajednici odjednom nestaje i da je svet manje dobro i trajno mesto nego što je ona zamišljala.

Te noći, tokom večere u dvorištu, Jestira je pitala Mardoheja da li je istina ono što joj je Naomi govorila o jevrejskom razvodu. On je potvrdio da je to istina.

Igrala se svojim parčetom hleba, izbegavajući da ga pogleda u oči. „Šta ako se meni dogodi tako nešto?“

„Neće ti se dogoditi, pile moje. Nijedan čovek te ne bi oterao od sebe.“

„Ti to kažeš zato što me voliš, ujko.“

„Pogledaj me, Jestira.“ Sačekao je sve dok ga nije pogledala pravo u oči. „Da li mi veruješ?“

„Naravno da ti verujem.“

„Onda treba i da znaš da te nikada ne bih dao čoveku za koga nisam siguran da će te paziti i voditi računa o tebi do kraja života. Da li mi veruješ da ću tako i učiniti?“

Nasmešila se. „Da, ujka Mardoheju, verujem ti.“

„Onda završi svoju večeru“, rekao je sa lažnom strogošću, a onda je, praveći veoma ozbiljan izraz lica, uzeo parče ribe s njenog tanjira.

2.

Bilo je to jedno od onih divnih popodneva u Suzi, kada ima mnogo sunčeve svetlosti ali nema vreline, dok svež povetarac dolazi sa planina. Jestira je iznela uljane lampe iz kuće u dvorište, da bi ih očistila, i već je brisala jednostavne glinene posude, pevušeći neku melodiju, kada je čula kako je Rahilja doziva. Podigla je glavu i videla svoju prijateljicu i njenog brata Avrama kako stoje na ulazu.

„Hajde, hajde“, zvala ju je Rahilja. „Ja ću pomeriti ove lampe. Previše je lep dan da bi ostala unutra.“

„Dopusti mi da ih pomerim umesto tebe.“ Avram je požurio do stola i lampe spustio na pod, dok je Jestira ušla unutra da im donese nešto osvežavajuće. Kad je izašla napolje, noseći u rukama poslužavnik sa sokom od nara i medenim kolačićima, Rahilja i Avram su sedeli na klupi i čekali je.

Jestira je poslužila osveženje, onda je i sama sela s njima i uzela dug, željan gutljaj soka. Spustila je čašu na sto i nasmejala se prijateljima. „Kako je lepo od vas što ste me pozvali.“

Avram joj je uzvratio osmehom. „Trebalo je da budem na poslu, zajedno s ocem, ali je Rahilja zahtevala da dođemo, jer mora nešto da podeli sa tobom. Tako sam je i doveo ovde.“

Jestira je nakratko spustila pogled. Avram je u poslednje vreme često pronalazio razlog da dođe do njene kuće i da je vidi. Rekla je: „Uvek mi je drago da te vidim, Avrame.“

Okrenula se ka Rahilji, koja je jedva čekala da progovori. „Dakle, Rahilja, kakve novosti mi to donosiš?“

„Kralj je objavio da će održati takmičenje na kojem će najlepšu ženu u carstvu uzeti za svoju suprugu.“ Rahilji je pošlo za rukom da u isti mah izgleda uzbuđeno, ali i kao neko ko ne odobrava čitavu stvar. „Nije li to odvratno?“

„Takmičenje? Kakva vrsta takmičenja?“

„Poslao je proglas svim zemljama svog carstva da pošalju najlepše mlade device u njegov harem u Suzi, koje će se boriti za njegovu ruku. Rekao je da će ona koja ga najviše usreći vladati uz njega umesto Vašti.“

Jestira je zamislila glavni grad preplavljen svakoga dana talasima predivnih mladih devojaka koje se nadaju da će jednoga dana postati kraljice. Bila je to najluđa ideja za koju je ikada čula.

Rekla je: „Taj kralj se zaista na čudan način ponaša da ženama. On ih bira i odbacuje kao da su konji.“

Avram se zakikotao. „Meni to više liči na vašar konja.“ Njegove crne obrve su se onda podigle malo više. „Žao mi je što to moram da vam kažem, moje devojke, ali otac i ja smo videli da u kraljevoj objavi stoji da jedino devojke iz klana Ahamenida mogu da se prijave da postanu kraljice.“ Odmahnuo je glavom sa izrazom lažne tuge. „Nažalost, nijedna od vas neće biti podobna za to.“

Jestira se nasmejala. „Oh, Avrame, upravo si mi slomio srce.“

On joj je uzvratio toplim osmehom i Jestira je osetila kako joj obrazi postaju topliji. Avram je imao lep osmeh.

Rahiljine oči uokvirene dugim trepavicama neprestano su skakale od njenog brata do njene prijateljice. Rekla je: „Pa dobro, pretpostavljam da je, ako si Persijanka i već svakako treba da čutiš, bolje da budeš kraljica i da čutiš u palati.“

Jestira je bila duboko dirnuta. „Tačno je to što kažeš. Ta jadna ženska stvorenja, na kakav su samo život prisiljena.“

Ona i Rahilja su pogledale jedna drugu, prepoznajući sopstvenu nadmoć nad jadnim Persijankama koje nisu imale sreće da se rode kao Jevrejke.

Iako su Jevrejke iz Jestirine zajednice osuđivale način na koji je veliki kralj tražio svoju novu kraljicu, ipak su bile izuzetno

zainteresovane za čitavu stvar. Tokom meseca koji je usledio nakon kraljeve objave, devojke su počele da pristižu u Suzu, nadajući se da su dovoljno lepe da bi mogle da budu primljene u kraljev harem i tako uđu u trku za kraljicu.

Dolazile su iz Mesopotamije, udobno putujući brodovima niz Tigar ili Eufkrat; dolazile su iz prekomorskih zemalja, sa dvorova satrapa u Kapadokiji i Lidiji, Baktriji i Hindukušu. I, naravno, bile su tu devojke iz krugova ahamenidskog plemstva, čije su porodice živеле u okolini glavnog grada.

Mardohej, koji je radio u odeljenju za finansije u palati, obavezao se svojoj nećaki i njenim prijateljicama da će skupiti sve moguće vesti i saznanja o naizgled beskrajnoj reci kandidatkinja koje su neprestano pristizale. Ali Mardohej je tih dana imao i mnogo većih briga od kraljevog izbora buduće supruge. Nemiri i borbe između Jevreja i Edomita u njegovoj staroj postojbini, Palestini, iz dana u dan su postajali sve jači i svi muškarci iz Mardohejeve zajednice su bili zabrinuti da Ahasver možda i neće biti na strani Jevreja ako se borbe rasplamsaju.

Kir i Darije, dva persijska kralja koja su vladala pre Ahasvera, tradicionalno su podržavali Jevreje. Kir im je čak dopustio i da ponovo podignu Hram u Jerusalimu. Međutim, niko nije znao kakav stav će zauzeti Ahasver o jevrejskom pitanju.

Jednog sabata po podne, nakon što su se Jestira i Mardohej vratili sa skupa sinagoge održanog u kući Rahiljinog oca, Mardohej je podelio svoju zabrinutost sa mladom rođakom. Teška letnja vrućina je već otpočela i njih dvoje su sedeli u dnevnoj sobi svoje kuće, koja je, kao i većina kuća u Suzi, bila zaštićena od nemilosrdnog sunca krovom od palminog drveta, pokrivenim slojevima zemlje.

Pošto ženama nije bilo dozvoljeno da prisustvuju sastancima sinagoge, Mardohej bi Jestiri prepričao o čemu su muškarci razgovarali nakon njihovog ritualnog čitanja Tore. Razgovor bi inače uvek utihnuo kada bi žene ušle sa hranom, tako da Jestira nikada nije znala o čemu su muškarci razgovarali sve dok ne bi došli kući, gde bi je njen ujak potanko obavestio o svemu.